

Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry

**AJANKOHTAISIA EU:N
LAINSÄÄDÄNTÖHANKKEITA
(päivitetty 28.1.2025)**

MAKSUVIIVÄSTYSASETUS

Mistä on kyse

- Nykyinen maksuviivästysdirektiivi korvataan maksuviivästysasetuksella, joka tiukentaisi sääntelyä

Pääasiallinen sisältö

- Maksuaika komission ehdotuksessa enintään 30 päivään laskun vastaanottamisesta, jos tavara tai palvelu on toimitettu
- Parlamentin kannan mukaan B2B-suhteissa mahdollista sopia 60 päivän maksuajasta, 120 päivän maksuajasta hitaasti kiertäville ja kausituotteille, pidemmästä maksuajasta kirja-alalla
- Pilaantumattomat elintarvikkeet tulevat asetuksen piiriin, jollei jäsenvaltio säädä lyhyemmästä maksuajasta
- Myöhästyneestä maksusta vakiokorvaus 50 euroa ja viivästyskorko 8 % + viitekorko, joista ei voi luopua; parlamentin kannan mukaan korosta voi luopua, jos velallinen ei ole suuryritys

Tilanne

- Valmisteilla
- Ei etenemistä, jäsenvaltiot ovat nykyistä esitystä vastaan
- Vuoden 2025 aikana odotetaan päätöstä, kuinka edetään

VIHERVÄITTEITÄ KOSKEVA DIREKTIIVIEHDOTUS

Mistä on kyse

- Direktiiviehdotus asettaa tiukat reunaehdot ympäristöväitteiden ja -merkkien perustelemiselle ja todentamiselle

Pääasiallinen sisältö

- Kaikki nimenomaiset ympäristöväitteet ja ympäristömerkit on arvioitava, perusteltava ja esitettävä vaaditulla tavalla; neuvoston yleisnäkemyksessä myös mikroyritykset sääntelyn piirissä
- Arvioinnissa on mm. osoitettava, että ympäristötekijät on huomioitu kattavasti ja ne ovat olennaisia elinkaaren näkökulmasta; perustuttava laajalti tunnustettuun tieteelliseen näyttöön ja ensisijaisiin tietoihin
- Neuvoston yleisnäkemyksessä usein käytetyille väitteille yksinkertaistettu perustelumenettely; ilmasto- ja päästövähennysväitteille yksityiskohtaisemmat kriteerit; täsmennyksiä merkkien vaatimuksiin
- Väitteet ja merkit on ennakkoon todennettava riippumattomalla todentajalla, neuvoston yleisnäkemyksessä tarkennuksia todentamismenettelyyn
- Seuraamusluettelossa sakot, hyödyn menetys, sulkeminen määräajaksi ulos julkisista hankinnoista ja rahoituksesta

Tilanne

- Valmisteilla
- Neuvottelut parlamentin, neuvoston ja komission välillä käyntiin todennäköisesti vasta neuvoston puheenjohtajuuden siirryttyä Puolalle
- Väitteet ja merkit jatkossa hyväksyttävä
- Direktiivin valmistumisaikataulu avoin

KOMISSIION ALOITE KESTÄVISTÄ TUOTTEISTA (ESPR)

Mistä on kyse

- Ekosuunnitteluasetus korvaa ekosuunnitteludirektiivin, asettaa vaatimuksia tavaroiden kestäväälle suunnittelulle
- Suurimmat muutokset vanhaan direktiiviin verrattuna olisivat soveltamisalan laajentaminen, aiempaa perusteellisempi kiertotalousasioiden huomiointi, tuotteille annettava digitaalinen tuotepassi (DPP) sekä vaatimuksia myymättömien tuotteiden hävitykseen liittyen

Pääasiallinen sisältö

- Ekosuunnittelu laajenee muihinkin kuin energiaa käyttäviin tuotteisiin, energiatehokkuuden rinnalle kiertotalouteen ja tuotteiden ympäristö- ja ilmastojalanjälkeen liittyviä vaatimuksia
- Komissio säätää tarkemmista tuoteryhmäkohtaisista suunnitteluvaatimuksista ja digitaalisesta tuotepassista delegoiduilla säädöksillä
- Digitaalinen tuotepassi voi pitää sisällään tietoa valmistusmateriaaleista, käyttöohjeista ym.
- Asetuksessa säädetään tekstiilien ja jalkineiden tuhoamiskiellosta, komissiolle toimivalta kieltää myös muiden tuotteiden tuhoaminen delegoiduilla säädöksillä

Tilanne

- Ekosuunnittelufoorumi perustettu Q4/2024, hävityskieltoa (mm. tekstiilit) ja tiedonantovelvoitetta koskeva valmistelutyö käynnissä
- Komission ekosuunnittelufoorumin työ jatkuu 2025, uusia tuoteryhmiä tulossa mukaan
- Ensimmäinen tuotepassi akuille vasta vuoden 2027 alussa ja kesäkuussa 2027 tekstiileille, muista ei ole vielä tietoa.

KULUTTAJALUOTTODIREKTIIVIN JA VERKKOKAUPPOJEN PERUUTUSTOIMINNON KANSALLINEN TOTEUTUS

Mistä on kyse

- Kuluttajaluottodirektiivin ja kuluttajille suunnattujen rahoituspalveluiden etämyyntiä käsittelevien kuluttajasopimusdirektiivin muutosten kansallinen täytäntöönpano
- Kuluttajaluottodirektiivi: kansallinen laki voimaan viimeistään 20.11.2025, sovellettava 20.11.2026.
- Rahoituspalveluiden etämyynti: kansallinen laki voimaan viimeistään 20.11.2025, sovellettava 19.6.2026.

Pääasiallinen sisältö

- Kuluttajaluottodirektiivissä mm. soveltamisalan tiukkeneminen, tiukennuksia luottokelpoisuuden arviointiin ja tietojenantovelvollisuuksiin, luotonantajien ja -välittäjien rekisteröitymistä ja osaamista koskevia säännöksiä, rajoituksia markkinointiin (mm. pakollinen varoitus) ja luottokustannuksiin.
- Kuluttajille suunnattuja rahoituspalveluita koskevaan kuluttajasopimusdirektiivin uudistukseen sisältyy kaikille verkkokaupoille velvollisuus tarjota peruutustoiminto verkossa tehdyn kuluttajasopimuksen peruuttamiseksi

Tilanne

- Direktiivit hyväksytyt
- Oikeusministeriön mietintö valmis. Työryhmä laati yhden yhteisen hallituksen esitysluonnoksen kummastakin direktiivistä.
- Lausuntokierros keväällä 2025.

KULUTTAJIEN VIHREÄN SIIRTYMÄN DIREKTIIVI

Mistä on kyse

- Kestävää kulutusta koskeva direktiivi asettaa uusia vaatimuksia kuluttajille kerrottaville tiedoille sekä ympäristöväittämille että ympäristömerkeille

Pääasiallinen sisältö

- Kielletään mm. vanhentumaan suunniteltujen tuotteiden aktiivinen markkinointi, ei-välttämättömien päivitysten väittäminen välttämättömiksi, kuluttajan ohjaaminen kuluvien osien ennenaikaiseen vaihtamiseen, korjauskelvottoman tavaran väittäminen korjattavaksi
-> myyjä vastuussa, jos on ollut näistä tietoinen
- Ympäristöväittämien on perustuttava tunnistettuun erinomaiseen suoriutumiseen, päästöhvyitettyä tuotetta ei saa kutsua ympäristöystävälliseksi (mutta päästöhvyityksistä saa kertoa), ympäristömerkit on hyväksyttävä
- Harmonisoitu merkki, jossa ilmoitetaan kaupallisen takuun kesto ja viittaus lakisääteiseen virhevastuuseen

Tilanne

- Direktiivi tuli voimaan 26.3.2024
- Kansallinen valmistelutyöryhmä työssä 2025
- Kansallinen täytäntöönpano 27.3.2026 mennessä
- Noudattaminen alkaa 27.9.2026

KORJAUSOIKEUSDIREKTIVI – Right to Repair

Mistä on kyse

- Direktiivillä halutaan lisätä tavaroiden korjaamista ja uudelleenkäyttöä

Pääasiallinen sisältö

- Valmistajilla on velvollisuus tarjota korjausta 5–10 vuoden ajan tavaroille, joiden korjattavuudesta on säädetty erikseen, korjaamisen ei tarvitse olla maksutonta
- Valmistajien varmistettava varaosien ja korjausohjeiden saatavuus kohtuulliseen hintaan eikä korjaamista tai 3. osapuolen varaosien käyttöä saa estää sopimuksilla tai teknisillä keinoilla
- Tarjous tavaran korjaamisen kustannuksista ym. ehdoista korjaustietolomakkeella, jonka käyttö on korjauspalveluille vapaaehtoista
- Eurooppalainen alusta korjauspalveluiden tarjoajille
- Jos tavara korjataan virhevastuuaikana, 12 kk jatko virhevastuujalle ensimmäisestä korjaamisesta koko tuotteelle, jollei kansallinen järjestelmä muutoin takaa vastaavaa suojaa, ja kuluttajalle on kerrottava tästä vaihtoehdosta – epäselvää vielä, vaatiiko muutoksia suomalaiseen virhevastuuseen
- Jäsenvaltioille velvollisuus toteuttaa vähintään yksi toimenpide, jolla tavaroiden korjaamista edistetään

Tilanne

- Direktiivi voimaan 30.7.2024
- Kansallinen täytäntöönpano meneillään, saatettava voimaan viimeistään **31.7.2026**, noudattaminen alkaa välittömästi

YRITYSVASTUUDIREKTIIVI

Mistä on kyse

- Tarkoituksena säätää asianmukaisen huolellisuuden (Due Diligence) ja kestävän yrityksen hallinnon (Sustainable Corporate Governance) kriteereistä EU-tasolla

Pääasiallinen sisältö

- Direktiivi velvoittaa suuria yhtiöitä ja suurkonsernien emoyhtiöitä, soveltamisalaraja 1000 työntekijää ja 450 M€ globaali liikevaihto; ei alhaisempia toimialakohtaisia rajoja tässä vaiheessa
- Due Diligence -veloitteet kattavat toimintaketjun ylä- ja alavirtaan
- Yhtiön on laadittava due diligence-politiikka ja mm. kuultava sidosryhmiä asianmukaisessa laajuudessa
- Minimi-maksimisanktio sääntelyn rikkomisesta 5 % globaalista liikevaihdosta
- Vahingonkorvausvastuun perusteena yhtiön osallisuus vahingon syntymiseen, ei pelkkä liikekumppanuus

Tilanne

- Direktiivi astui voimaan 26.7.2024
- Kansallinen täytäntöönpano 26.7.2026 mennessä
- Noudattaminen alkaa yhtiöiden koon mukaan porrastetusti 3-5 vuoden kuluttua voimaantulosta

TUOTEVASTUUDIREKTIIVI

Mistä on kyse

- Nykyinen tuotevastuudirektiivi korvataan uudella direktiivillä

Pääasiallinen sisältö

- Perusperiaatteet ennallaan, mutta korvausvastuun valumista toimitusketjun toimijalta toiselle on täsmennetty
- Henkinen vahinko tulee korvattavaksi, jos se on lääketieteellisesti tunnistettu
- Datat häviäminen tulee korvattavaksi, jos kyse ei ole ammatillisesta datasta ja datalla on jokin arvo
- Ohjelmiston, digitaalisen valmistustiedoston tai tuotteen toiminnalle välttämättömän digitaalisen palvelun aiheuttama vahinko tulee korvattavaksi; avoimen lähdekoodin ei-kaupallinen käyttö ulkopuolella
- Vastuu korjattujen, kunnostettujen ja muutettujen tuotteiden vahingoista rajattu, vain merkittävien muutosten (substantial modification) tekemisestä seuraa valmistajan vastuun
- Todisteiden toimittamista, todistustaakkaa ja rajoitettua vahinko-olettamaa koskevat uudet säännöt tekevät vahingonkärsijälle helpommaksi osoittaa vian, vahingon ja näiden syy-yhteyden olemassaolo

Tilanne

- Direktiivi astui voimaan 9.12.2024
- Noudattaminen alkaa 9.12.2026

KYBERKESTÄVYYSSÄÄDÖS

Mistä on kyse

- Kyberkestävyyssäädöksellä asetetaan tuotteita koskevia tietoturvallisuusvaatimuksia
- Täydentää yleistä tuoteturvallisuussäätelyä

Pääasiallinen sisältö

- Valmistajien täytyy huolehtia tuotteiden suunnittelussa ja tuotannossa tietoturvavelvoitteista siten kuin asetuksessa ja sen nojalla vahvistettavissa standardeissa säädetään
- Valmistajan on huolehdittava päivityksistä tuotteen elinkaaren ajan, raportoitava kyberturva-aukoista ja tarjottava niihin paikkauksia
- Kuluttajille annettava tietoa ostamiensa ja käyttämiensä tuotteiden kyberturvallisuudesta
- Maahantuojaan velvollisuus huolehtia, että kyberturva-aukko paikataan, tai vetää tuote markkinoilta ja jakelijan velvollisuus varmistaa, että näin toimitaan, menevät osin tuoteturvallisuusasetusta pidemmälle

Tilanne

- Säädös astui voimaan 10.12.2024
- Noudattaminen alkaa 11.12.2027

	2025	2026	2027
Metsäkatoasetus	Tietojärjestelmä 30.6. mennessä; voimaan vuoden lopussa.	Voimassa.	Voimassa.
Komission aloite kestävästä tuotteista	Komission ekosuunnittelufoorumin työ jatkuu 2025, uusia tuoteryhmiä tulossa mukaan.	Täsmentyy.	Täsmentyy.
EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus (PPWR)	Hyväksytty siirtymäajoin	Sovellettavaksi arviolta kesällä 2026. Kaikkien pakkausten on oltava kierrätettäviä vuodesta 2030 alkaen.	Voimassa.
Maksuviivästysasetus	Odotetaan päätöstä, kuinka edetään.	Täsmentyy.	Täsmentyy.
Viherväitteitä koskeva direktiivi	Etenee 2025, valmistuminen avoin.	Täsmentyy.	Täsmentyy.

	2025	2026	2027
Kuluttajien vihreän siirtymän direktiivi	<u>Yhteinen kansallinen valmisteluryhmä työssä.</u>	Kansallinen täytäntöönpano 27.3.2026 mennessä ja soveltaminen alkaa 27.9.2026.	Voimassa.
Korjausoikeusdirektiivi	Kansallinen valmisteluryhmä työssä.	Kansallinen täytäntöönpano 31.7. mennessä.	Voimassa.
Yrityslähestymiskielto	Valmisteilla Oikeusministeriössä.	Täsmentyy.	Valmistuminen nykyisen hallituskauden aikana, viimeistään 2027.
Tekoälyasetus	Hyväksytty siirtymäajoin	Asetuksen soveltaminen alkaa pääosin 2.8.2026.	Täsmentyy.
REACH-asetuksen muuttaminen	Vaikutustenarvioinnin teko ja keskeisten muutoskokonaisuuksien valmistelu jatkuu.	Lakitekstiä odotettavissa viimeistään Q1.	Täsmentyy.
Pesuaineasetuksen muuttaminen	Trilogineuvottelut käynnissä.	Täsmentyy.	Täsmentyy.